

Tartumaa Arendusselts

LEADER EESTI

INFOLEHT

OKTOOBER 2011

Juhul kui teil on midagi, mida tahaksite TAS-i infolehes edaspidi avaldada, andke sellest julgesti teada.

FOOKUSES

Tartumaa kodanikeühenduste konverents

25. novembril algusega 10.00 toimub Atlantise konverentsikeskuses Tartumaa kodanikeühenduste konverents. Üritus toimub päev enne kodanikupäeva ning sellel päeval räägime lõppevast vabatahtliku tegevuse aastast, oma tegevust tutvustavad erinevad Tartus ja Tartumaal tegutsevad mittetulundusühendused, päeva lõpus proovime ühiselt läbi hollandlaste poolt loodud kaasamismeetodi *Julge küsida*.

Konverentsile on osalema oodatud kõik, kes mittetulundusühenduste tegevuste ja vabatahtliku tegevuse vastu huvi tunnevad. Registreerumine toimub alates 31. oktoobrist Tartu Ärinõuandla kodulehel.

Konverentsi raames viiakse läbi tunnustamise tseremoonia, kus tunnustust jagatakse järgmiste kategooriate alusel:

- Tartumaa aasta vabakondlane
- Tartumaa kodanikeühendus
- Noorte ettevõtmine või tegu
- Kodanikuühiskonna arengut toetav kohalik omavalitsus
- Kodanikuühendust toetav äriühing
- Mitme sektori koostöös toimunud aasta tegu

Konverents toimub sellisel kujul teist aastat järjest ning selle korraldamises osalevad Tartu Ärinõuandla, Domus Dorpatensis, Tartumaa Arendusselts, Tartu Maavalitsus ja Tartu linn. Läbiviimist toetab Kodanikuühiskonna Sihtkapital.

Vaata ka eelmise aasta konverentsi lühikest videokokkuvõtet <http://www.tartu.ee/arinouandla/index.php?leht=302>

TOIMUS

Maitsev Lõuna-Eesti Hollandis toidumessil

Oktoobri esimesel nädalal külastas Lõuna-Eesti tootjate, turismiedendajate ja Leader gruppide delegatsioon Hollandi idapiiril asuvat Groningeni piirkonda. Kohalike toodete arendamine on ühine huvi ja vajadus, mis lõunaeestlasi ja hollandlasi ühendab.

Toidumess kaunis roosiaias

Toidumessi päev algas särava päikesepaiste ja elava sagimisega messiks ettevalmistatud roosiaias. Koos Groningeni toidutootjatega sättisime valmis ühise ekspositsiooni. Väga põnev oli hollandlaste idee kaasata messile koos tootjatega restoranide kokad, kes sealsamas valmistasid kohalikust toorainest erilisi hõrgutisi. Kõik kohalik, värsked ja tervislik! Sellisel viisil loodi otsekontaktid tootjate ja restoranide vahel ning hea eeldus koostööks tulevikus.

ÜRITUSED

Maitseelamusi pakkus maasikasuflee, spargli *chutney*, vorst tigidega, juustufondüü, pastinaagi supp ja teised põnevad road. Lõuna-Eesti maitseid uudistasid hollandlased esialgu tagasihoidlikult – ikkagi uus ja teistmoodi asi! Päeva edenedes kasvas huviliste hulk ja kauplemine messil muutus aina elavamaks. Kokku oli külastajaid 3000 ümber. Eriti populaarseks osutusid Maitsev Lõuna-Eesti taluturult pärit Katre valmistatud seemneleivad, Breiti juust, Peipsi sibul ja muidugi Taarapõllu talu mahekrõpsud. Peipsimaa kogukonna köök koos Peipsimaa Turismiga pakkusid meie kandi ülihead sibulat, mekkida sai kuivatatud ja marineeritud kala, mulgiputru ja grillvutti ning janu kustutada isevalmistatud taariga. Messi meeoleolu olid jäädvustamas kohalikud kunstnikud. Kogesime, et see on suurepärase viisi edasi anda erilisi emotsioone, mis keset melu ja kauplemist tekkisid.

Järgnevad päevad Groningenis viisid meid õppesõitudele taludesse. Eriti väärtuslikuks tegi need õppesõidud see, et meie juustu valmistaja sai kohtuda Hollandi juustutaluga, lihameister lihameistriga, viinamarjakasvataja kohtus oma kolleegiga viinamarjatalus, ehk siis kogemusi vahetasid oma ala meistrid omavahel. Kohtasime ka palju uudseid lahendusi ja ideid. Näiteks on hollandlastel käimas koostööprojekt National Geographicuga. Üle piirkonna on paigaldatud Geographicu logona tuntud kollased suuremõõtmelised aknad, mis on otsekui kvaliteedimärk maastikul. See tähistab kaunist paika, mida soovitakse tutvustada külastajatele. Kollane aken on märgilise tähendusega – ühelt poolt vaatame justkui meie väljapoole ja imetleme looduse ilu ja teiselt poolt leiab maailm meid selle akna kaudu. Edasine koostöö hollandlastega jätkubki kohaturunduse projekti kaudu, kuhu on kaasatud National Geographic.

Tehes kokkuvõtteid õppesõidust ja messist töid meie inimesed välja, et olulise tähtsusega oli meie enda tootjate võrgustiku tugevdamine. Saime omavahel tuttavaks ja suurepärase kogemuse, kuidas ühiselt messil väljas olla. Arenesid ka täiesti konkreetseid koostöösuhteid, näiteks varsti on oodata turule viinamarjatalu toorainest Edgar Koltsi valmistatud marjakrõpsud.

Täna sel päeval on väga olulised koostöövõrgustikud ja nende roll tulevikus muutub järjest tähtsamaks. Võrgustiku roll ei seisne tihtipeale ainult ühises turunduses vaid see on hoopiski laiem. Erinevate valdkondade sidumine loob täiendavat lisaväärtust ja annab piirkonna kui terviku turundamiseks uusi võimalusi. Kohalik toode on piirkonna visiitkaart! Ja selle esile toomine piirkonna turundamises väga oluline nii meie oma inimeste jaoks kui külalistele. Koostöö annab tugevuse ja tagab püsijäämise.

TAS esitas Eesti-Läti programmi projektitaotluse

Tartumaa Arendusselts esitas koos Cesise kohaliku tegevusgrupiga (Cesis District Rural Partnership) Eesti-Läti programmi noorteteemalise projektitaotluse. Projekti eesmärgiks on maal elavate Eesti ja Läti noorte aktiivsuse, loovuse ja algatusvõime suurendamine oma elukeskkonna kujundamisel läbi arendava koolitusprogrammi ja ühistegevuste.

Aastane koolitusprogramm koosneb neljast koolitusmoodulist (kaks 3-päevast ja kaks 2-päevast moodulit) ning programmi on osalema oodatud 36 Eesti ja Läti noort. Koolitusprogrammi jooksul arendavad noored välja ideid, mis muudavad koolielu ja õppimise põnevamaks ning arendavad või tugevdavad kohalikku kogukonda. Väljatöötatud ideed viiakse projekti jooksul osaliselt juba ka ellu.

Lisaks on projekti raames plaanis osta ühte Tartumaa kooli digitaalne näidisõppevahend. Tegemist on Eestis ainulaadse seadmega, mis arendab noorte kehalist võimekust ning loovust. Komplekse õppevahendi kaudu saab õppida väga erinevaid õppeaineid (nt matemaatikat, geograafiat, bioloogiat jne) ning õpilastel on võimalik õpetlikke mängu ka ise luua. Õppimine on atraktiivne, loov ja lõbus ning seade on kasutamiseks sobilik nii noorematele kui vanematele õpilastele.

Esitatud taotlus on programmi sekretariaadi poolt edukalt vastu võetud, kuid taotlusvooru hindamistulemused selguvad aasta lõpus.

TASi üldkoosolek

TASi üldkoosolek toimus 25. oktoobril. Vastu võeti 2012.a. eelarve ja kinnitati rakenduskava. Rohkem infot TASi listist või www.tas.ee.

TULEMAS

Peipsimaa ja Lõuna-Karjala koostöö

Juunis 2011 ühinesid viis Peipsiäärset Leader tegevusgruppi eesmärgiga Peipsi äärde tuua elu ning arendada turismi selles piirkonnas. Ühtne Peipsimaa hõlmab piirkonda Värskast Vasknarvani, asudes Põlvamaal, Tartumaal, Jõgevamaal ja Ida-Virumaal ning kaasab enam kui 20 omavalitsust Peipsimaa regioonis.

Rahvusvahelist koostööd edendame Lõuna-Karjalaga, et Peipsimaa tuntud ja teatud tervisesporti toetavatele üritustele veelgi rohkem tähelepanu tõmmata ja Peipsimaale tuua rohkem ka Soome tervisespordihuvilisi.

Lõuna-Karjalaga koostööprojekti on välja valitud järgmised tervisespordiüritused:

- Alutaguse – Rannapungerja - Peipsi kanuumatk kevadel
- Võhandu maraton kevadel
- Mehed liikuma triatlon suvel
- Peipsi sügisregatt ja purilaua võistlus sügisel
- Kalevipoja uisumaraton talvel.

Samuti on Lõuna-Karjala ja Peipsimaa vahel rida õppereise, mille raames tutvutakse naabrite sarnaste üritustega ja ärgitatakse osalema naabreid laialdasemalt meie üritustel ja vastupidi.

Projekti raames saab Peipsimaa 20 000 turismikaarti (Regio), kus on peal kogu uuendatud turismiinfo (majutus, toitlustus, aktiivne puhkus, tanklad, huviväärsused jms). Samuti antakse välja eesti, vene, soome ja inglise keeles tähtsündmuste kalender, kus tutvustatakse Peipsimaa olulisemaid kultuuri- ja spordiüritusi ning laatasid ja teisi olulisemaid üritusi.

2012 sügisel minnakse ühiselt Helsingi mardilaadale, samuti tutvustatakse Peipsimaad rahvusvahelisel konverentsil Lõuna-Karjalas. Ka antakse välja erinevaid väiksemaid turundusmaterjale: postkaarte, riba- ja taskukalendrid, mis reklaamivad ennekõike Peipsimaa ühtset kodulehte visitpeipsi.com. [Visitpeipsi.com](http://visitpeipsi.com) saab olema kogu Peipsimaa ühtseks reklaamikanaliks, kus jagatakse infot, mida piirkonnas vaadata, milliseid teenuseid pakutakse ja millistel üritustel osaleda saab.

ÜRITUSED

Noortefond

Noortel on võimalik raha taotleda programmist „Noortelt noortele“, mis on Tartumaa Noortekogu ja TASI ühisprojekt. Järgmine taotlusvoor on 1. novembril, rohkem infot <http://noortekogu.tartumaa.ee/noortefond>.

Toetusmeetmete uued voorud

2011.aastaks on TASI taotluvoorud läbi. Viimane taotluste hindamine toimub novembri alguses ning tulemused avalikustatakse novembri teisel nädalal. 2012.aastal on toetusraha võimalik taotleda taas kolmel korral. Neist esimese vooru tähtaeg on juba 31.jaanuaril. Järgmised voorud on 17.aprillil ja 25.septembril. Nii nagu ka varem, soovitame enne oma ideest tulla rääkima TASI meetmekonsultandiga.

Liikmete ja partnerite sündmused

17. ja 18. novembril toimub Tartus Tartu Ärinõuandla eestvedamisel koolitus „**Lepingud ja dokumendihaldus MTÜ-s**“, kuhu on osalema oodatud MTÜ-de juhatuse liikmed ja projektijuhid. Kahepäevase koolituse viivad läbi Tiina Leosk ja Tiina Must. Koolituse maksumuseks on 10 eurot. Registreerimine kestab 4. novembrini, täita tuleb elektrooniline taotlusvorm. Rohkem infot vaata <http://www.tartu.ee/arinouandla/index.php?id=409&leht=16>

Sibulateel juba toimunud ja alles tulevate sündmustega saab kursis olla lugedes blogi Minu Sibulatee www.sibulatee.ee/blog

EDULOOD

Tartu Postimees on suvest alates avaldanud mitmeid artikleid Tartu maakonnas edukalt käima läinud projektidest ja sündmustest, mis on saanud arendustegevusteks TASI toel rahastuse. Ajakirjanik Vilja Kohler on jõudnud viie toetusetaotlejaga muljeid vahetama.

Luunja spordiväljakud

<http://www.tartupostimees.ee/604382/luunjas-valmis-iga-aastaaja-spordivaljak/>

Von Münnichite kalmistule memoriaalpargi rajamine

<http://www.tartupostimees.ee/601848/luunja-kuulsate-parunite-surnuaed-saab-viisaka-ilme/>

Pimedatele juhtkoeri koolitava organisatsiooni koertetalli ehitus

<http://www.tartupostimees.ee/506550/kuldavaart-abilistele-kerkib-tall/>

Mahetalu õunaia rajamine ning õunahoidla ja töötlushoone ehitamine

Mahemunasid tootva kanakarja suurendamiseks investeering niidukisse

<http://www.tartupostimees.ee/439282/kivistiku-talu-mahekanad-jaavad-noudlusele-alla/>

EDULOOD

FONDID

FONDID RAHATAOTLUSTEKS

Kodanikuühiskonna Sihtkapitali Heade ideede konkurss	http://www.kysk.ee/?s=168
Kodanikuühiskonna Sihtkapitali Šveitsi Vabariigi Vabaühenduste Fond	http://www.kysk.ee/?s=464
Avatud Eesti Fondi Ida-ida: Piiriülese koostöö programm	http://www.oef.org.ee/programmid/idaida.html
Avatud Eesti Fondi Noortefond	http://www.oef.org.ee/programmid/noored-ja-kodanikuharidus/noortefond.html
Keskonnainvesteeringute Keskuse Keskonnaprogramm	http://www.kik.ee/et/taotlejale/keskkonnaprogramm.html
Eesti Kultuurkapital	http://www.kulka.ee/?mid=108
Hasartmängumaksu Nõukogu	http://hmn.kul.ee/
EAS erinevad toetused mittetulundusühingutele, äriettevõtetele, avalikule sektorile	http://www.eas.ee/
Innove Pikk ja kvaliteetne tööelu	http://www.innove.ee/struktuuritoetused/taotlejale/avatud-taotlusvoorud
Põhjamaade Ministrite Nõukogu	http://www.norden.ee/et/toetused/uldiselt.html